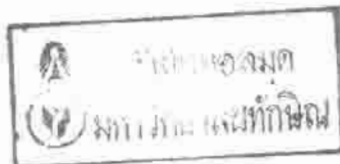

๗๓ เม.ย. ๒๕๔๑

๐๐๓๙๕

การศึกษาที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ปริญญาโท

ของ

ประกอบ ศรีจันทร์

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
หากถูกขโมยหรือสูญหายโดยไม่ชอบธรรม
ผู้พบเห็น กรุณานำส่งสำนักหอสมุดด้วย อภัยคุณสูงส่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม ๒๕๔๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.อาคม วัตรโสง)

..... กรรมการ
(อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.อาคม วัตรโสง)

..... กรรมการ
(อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.วิระชัย เสมามักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.อาคม วัตรโสง)

วันที่ 11 เดือน กันยายน พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล ประธานกรรมการ และ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วิระชัย เสมามักคี่ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์ และอาจารย์ ดร.โสมภาค วิริโยธิน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ คุณประติษฐ์ ทองคำปลิว คุณอุยสง สุทธิพงษ์ และคุณศิริพงษ์ นิลวงศ์ ที่ได้ช่วยเหลือในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ขอขอบคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา และขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนเสียดปริญญโท วิชาเอกการบริหารการศึกษาภาคพิเศษ รุ่นที่ 13/ 2537 ทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณเพียว ศรีจันทร์ เด็กชายปรีชา ศรีจันทร์ และ เด็กหญิงภัทราภรณ์ ศรีจันทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนปริญญานิพนธ์สำเร็จ สมบูรณ์ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงจะ เกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็น กตัญญูตาบูชาแต่บิดามารดา คุณครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประกอบ ศรีจันทร์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1.	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	การบริหาร	8
	การบริหารการศึกษา	9
	การบริหารการประถมศึกษา	10
	การบริหารงานเป็นรูปคณะกรรมการ	14
	บทบาทหน้าที่รับผิดชอบ	15
	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
	งานวิจัยในประเทศ	33
	งานวิจัยในต่างประเทศ	36

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	38
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	40
	วิธีสร้างเครื่องมือ	41
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	42
	วิธีจัดกระทำข้อมูล	43
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	61
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
	อภิปรายผล	65
	ข้อเสนอแนะ	73
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	73
	บรรณานุกรม	75

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์ที่	83
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	89
ภาคผนวก ค. ตาราง 9	101
บทคัดย่อ	106
ประวัติย่อของผู้วิจัย	113

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียน	39
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ ..	39
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามที่ได้รับคืนและแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แยกตามกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ	48
4	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่	49
5	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	50
6	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามตัวแปรประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน	52
7	เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดโรงเรียน ต่างกัน	55
8	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	57

9	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวนเป็นรายข้อ	102
---	--	-----

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษา	12
2	ขั้นตอนการดำเนินงานวิชาการ	18
3	ขั้นตอนการดำเนินงานกิจการนักเรียน	20
4	ขั้นตอนการดำเนินงานธุรการและการเงิน	21
5	ขั้นตอนการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	22
6	ขั้นตอนการเสนอแนะเพื่อย้ายหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ..	24
7	ขั้นตอนการเสนอแนะเพื่อแต่งตั้งหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา	25

ภูมิหลัง

การบริหารการประถมศึกษาในยุคปัจจุบันตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เป็นการระดมสรรพกำลังจากหลายฝ่าย เพื่อนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลายมาช่วยพัฒนาการประถมศึกษาของชาติ ซึ่งเรียกว่าการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ โดยมีองค์ประกอบสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นคณะกรรมการ และส่วนที่เป็นสำนักงาน ซึ่งแบ่งออกได้สี่ระดับคือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของสำนักงานและคณะกรรมการแต่ละระดับจะต้องประสานสอดคล้องกัน แต่มีส่วนที่เน้นแตกต่างกันดังนี้ คือ

ระดับชาติ เน้นหนักในการกำหนดนโยบายการจัดสร้างงบประมาณ การกำหนดมาตรฐานทางวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายของโรงเรียน การแต่งตั้งผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ระดับจังหวัด เน้นหนักในการบริหารการประถมศึกษาของจังหวัด เป็นระดับที่ให้ความเห็นชอบและอนุมัติการดำเนินการของประถมศึกษาจังหวัด ในด้านนโยบาย แผนปฏิบัติการ งบประมาณ วิชาการและการบริหารงานบุคลากรในจังหวัด

ระดับอำเภอ เน้นหนักในด้านการประสานงาน การเสนอข้อมูลเบื้องต้นในด้านแผนงาน งบประมาณ และบุคลากรต่อระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและการอนุมัติของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ระดับกลุ่มโรงเรียน เน้นหนักในการประสานงาน การกำหนดแนวทาง การวางแผนในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนให้ได้มาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน (ประชาศึกษา, 2538 : 13 - 14)

การกระจายอำนาจในรูปคณะกรรมการส่วนที่เป็นระดับอำเภอนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการสองฝ่ายคือ คณะกรรมการโดยตำแหน่ง และคณะกรรมการโดยการเลือกตั้งดังนี้คือ คณะกรรมการโดยตำแหน่งประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธานกรรมการ ศึกษาธิการ

อำเภอเป็นกรรมการ หัวหน้าการประถมศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการ โดยเลือกตั้งมาจากผู้แทนข้าราชการครูในเขตอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและหนึ่งคนเป็นกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการทั้งสองฝ่ายนี้เป็นรูปของคณะกรรมการ หรือคณะบุคคลในการบริหารงาน ระดับอำเภอที่เรียกว่า "คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ" ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ดังนี้คือ

1. ประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ
2. เสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
3. เสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
4. ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอบหมาย (ราชกิจจานุเบกษา, 2523 : 15 - 16)

ในการบริหารการประถมศึกษาระดับอำเภอนี้มีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นหน่วยงานบริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งปฏิบัติงานธุรการของคณะ กรรมการการประถมศึกษาอำเภอมอบหมาย โดยมีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้ บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด (ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ, 2523 : 4 - 16) อย่างไรก็ตาม การบริหารงานในรูปคณะกรรมการตามอำนาจหน้าที่ของคณะ กรรมการการประถมศึกษาอำเภอยังประสบปัญหาอยู่ ดังที่มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะ ไว้ เช่น รุ่ง แก้วแดง (2524 : 29) ให้ทัศนะว่า อำนาจหน้าที่ในมาตรา 24(1) ของ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเป็นข้อความที่มีความหมายกว้างเกินไป จากเหตุผล ดังกล่าวจึงทำให้คณะกรรมการอำเภอแต่ละคนปฏิบัติตนผิดไปจากบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่ง ทำให้เกิดข้อขัดแย้งในการดำเนินงานและไม่มีบรรทัดฐานที่แน่นอน ขณะเดียวกันมีบทความ ของผู้ใช้นามปากกาว่า แก่นประชาธิปไตย (2524 : 5) ได้ให้ความคิดเห็นว่า บทบาท อำนาจหน้าที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนวุ่นวาย ไร้ประสิทธิภาพของการบริหารการ ประถมศึกษาในความรับผิดชอบของคณะกรรมการ สืบเนื่องจากกฎหมายที่กำกวม และ ชีระ

รัฐเจริญ (2538 : 44 - 45) ได้สรุปประเด็นปัญหาในการจัดการประถมศึกษาในยุคปัจจุบันว่า การบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ นั้น เป็นการกระจายอำนาจที่ดี โดยเน้นการปกครองตนเองให้มากที่สุด โดยเฉพาะระดับอำเภอ เป็นหน่วยประสานงานที่สำคัญที่สุด หลายคนคิดว่าการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติคงจะก้าวไกล แม้จะมีการแก้กฎและระเบียบที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน แต่ความจริงก็ไม่ได้เป็นอย่างที่ดีคิด เพราะมีสาเหตุสำคัญที่ปรากฏคือ การใช้กลยุทธ์ของผู้แทนข้าราชการครู เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลือกตั้ง การรวบอำนาจไปสู่ระดับสูง การไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ การจัดแย้งในคณะกรรมการ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ เป็นต้น

สำหรับปัญหาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น จากการศึกษาเอกสารการประชุมของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี พ.ศ. 2538 ปรากฏว่า เรื่องที่มีการดำเนินการพิจารณามากที่สุดคือ เรื่องการจัดสรรงบประมาณ รองลงมาได้แก่ การเลื่อนระดับ การแต่งตั้ง การย้ายข้าราชการครูในตำแหน่งผู้บริหาร และการพิจารณาความดีความชอบตามลำดับ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2538) และจากการสัมภาษณ์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้แทนข้าราชการครูโดยการเลือกตั้งในคณะกรรมการการศึกษาอำเภอจำนวนหนึ่งได้ระบุปัญหาที่พบ เนื่องมาจากการนำเสนอข้อมูลของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ การไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ หรือการปฏิบัติในบทบาทหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมของคณะกรรมการระดับอำเภอและระดับจังหวัด และมีผู้บริหารจำนวนมากไม่เคยชินกับการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการ จึงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการบริหารงานในรูปแบบนี้ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร และเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของคณะกรรมการการศึกษา และได้ประสบปัญหาต่าง ๆ มาแล้ว จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่า ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ ที่ผ่านมามีในด้านต่าง ๆ ว่าอยู่ในระดับใด และผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อเปรียบเทียบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่
3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

จากผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา
ศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา. 2523 : 15 - 16)

1.1 ประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1.2 เสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

1.3 เสนอความดีความชอบของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

1.4 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เข้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2539 จำนวน 793 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 260 คน ตามตารางอัตราส่วนของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) และสุ่มตามระดับชั้น (stratified random sampling) ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ และสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนเป็นดังนี้

3.1.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ ประสบการณ์ต่ำกว่า 11 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ แบ่งเป็นสองขนาดคือ ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ดังนี้คือ

3.2.1 ประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

3.2.2 เสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

3.2.3 เสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

3.2.4 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติงานตามภารกิจของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่กำหนดไว้ในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523
2. คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง คณะบุคคลที่ทำหน้าที่การบริหารงานการประถมศึกษาในอำเภอ/กิ่งอำเภอ ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งสามคน และกรรมการผู้แทนข้าราชการครูโดยการเลือกตั้งภายในเขตอำเภอ/กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียนละหนึ่งคน

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้รักษาการในตำแหน่ง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

4. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง เกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด ซึ่งถือเป็น แนวปฏิบัติ คือ ขนาดโรงเรียนที่ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน ไม่มีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และ ขนาดโรงเรียน 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

5. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในที่นี้หมายถึง การแสดงความคิดเห็นตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในแบบสอบถามนี้

6. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ

7. กรรมการโดยตำแหน่ง หมายถึง นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอเป็นประธานกรรมการ ศึกษาธิการอำเภอเป็นกรรมการ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการ

8. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง หน่วยงานบริหารการประถมศึกษา ที่มีฐานะ เป็นแผนก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

9. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา หมายถึง หน่วยงานบริหาร การประถมศึกษาที่มีฐานะ เป็นกอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ การบริหาร การบริหารการศึกษา การบริหาร การประถมศึกษา การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่รับผิดชอบ และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำมาเรียบเรียงตามลำดับดังนี้ คือ

การบริหาร

การบริหารงาน เป็นการแก้ปัญหาขององค์การให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายใน ด้าน งาน คน งบประมาณ เวลา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์การ (ถวิล เกื้อกูลวงศ์. 2530 : 17) กมล คูสยพันธ์, ชลิดา ศรีมณี และเฉลิม ศรีหงษ์ (2521 : 5) ได้ให้ทัศนะ ของการบริหารว่า การบริหาร คือ กิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือร่วมใจกันกระทำสิ่งใด ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2529 : 3) ได้อธิบาย ว่า การบริหาร คือ การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน สำหรับ วิญญู สาธร (2514 : 17) ให้คำจำกัดความการบริหารว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน ส่วน สมยศ นาวิกาน (2522 : 6) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหาร คือ กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการให้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ สมพงษ์ เกษมสิน (2519 : 6) กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์โดยนัทรัพยากร การบริหารมาประยุกต์ใช้ตามกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ขณะเดียวกัน นิพนธ์ กิณวงศ์ (2523 : 3) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ การร่วมมือกันทำงานของ บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปและมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยมีหัวหน้าซึ่งเรียกว่า ผู้บริหาร และ อรุณ รักธรรม (2527 : 18) มีความเห็นว่า การบริหาร เป็นการทำงานของบุคคลตั้งแต่ สองคนขึ้นไป โดยมุ่งความสำเร็จร่วมกัน ซึ่งงานนั้นจะต้องมีประสิทธิภาพและเป็นที่พึงพอใจ แก่ผู้ร่วมงานนั้นด้วย

จากทัศนะที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น อาจสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรการบริหารให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในคุณภาพของงาน

การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันจัดขึ้นเพื่อพัฒนาเยาวชนและสมาชิกในสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม การเมือง เศรษฐกิจ เพื่อต้องการให้เป็นคนมีคุณภาพของสังคม โดยอาศัยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบ (ภิญโญ สาธร. 2519 : 6) เมธี บิลันนันทน์ (2525 : 2) ได้บันทึกว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สำหรับ ชาอุทัย อาจิมสมาจาร (2527 : 7) บันทึกว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา การให้บริการแก่สังคม การเข้าเกี่ยวข้องกับมนุษย์ เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน หรือการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สำหรับการจัดการศึกษาโดยผ่านทางวิธีการของการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา โดยการใช้ทรัพยากรการบริหาร เพื่อต้องการส่งเสริมและพัฒนาให้เยาวชนหรือบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 7) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา เป็นการบริการทางการศึกษาประเภทหนึ่งที่จะช่วยให้กลุ่มบุคคลร่วมกันกระทำภารกิจได้ตามเป้าหมาย โดยการนำเอาหลักการและทฤษฎีการบริหารทั่วไปมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับได้สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารศึกษานั้นเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์

ประสงค์ให้เยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป ส่วน นิพนธ์ ศศิธร, ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ และยุพา อุทุมมศักดิ์ (2523 : 37) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาในระบอบประชาธิปไตยว่า การศึกษาในระบอบนี้จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนเตรียมตัวที่จะรับใช้สังคมในระบอบประชาธิปไตย โดยเน้นให้เด็กได้แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ แต่ต้องอยู่ในข้อจำกัด หรือกรอบของสังคม และ ปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2527 : 49) ได้มีความเห็นว่า วิวัฒนาการการบริหารการศึกษาดำเนินไปค่อนข้างช้ากว่าการบริหารทางธุรกิจและรัฐกิจ สาเหตุมาจากโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีครูจำนวนน้อย การแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบก็แบ่งแบบง่าย ๆ กิจกรรมการเรียนการสอนก็เป็นเรื่องของแต่ละคนเป็นหลักการบริหารจึงมิได้เปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันเมื่อมีโรงเรียนได้ขยายตัวขึ้นและปริมาณมากขึ้น จึงได้มีการนำเอาทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ตลอดจนแนวความคิดเรื่องการบริหารการศึกษามาใช้ โดยเฉพาะกระบวนการบริหารการศึกษาของ ฟาโยล (Fayol) ในยุคต้น ๆ และยุคปัจจุบันก็เป็นของ กุลลิค และเออวิก (Gulick and Urwick)

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา คือ กระบวนการต่าง ๆ ที่บุคคลได้จัดขึ้นเพื่อตอบสนองเยาวชน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอน และทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่โดยเน้นประโยชน์สูงสุดแก่เด็กและเยาวชนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

การบริหารการประถมศึกษา

ธีรภูมิ ประทุมพรพัฒน์ (2526 : 3) ได้อธิบายว่า การจัดการศึกษาทุกอย่างเป็นการกระทำเพื่อให้นักเรียนรายบุคคลได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาในทุก ๆ ด้าน มีความพร้อมที่จะออกจากโรงเรียนไปสู่โลกกว้างทางอาชีพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างมีความสุข

ปรีชา คัมภีรปกรณ์ (2527 : 52) ได้ให้ความเห็นว่า โดยหลักการของการบริหารการศึกษาแล้ว ภารกิจหลักของสถานศึกษาหรือโรงเรียนก็คือ การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะมุ่งเฉพาะงานวิชาการหรืองานการเรียนการสอนอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องพยายามดำเนินการหรือบริหารงานอื่น ๆ ให้ดำเนินไปพร้อม ๆ กันด้วย

วิญญู สาร (2526 : 256) ได้แบ่งแยกงานโรงเรียนไว้แปดประการ คือ การบริหารบุคลากร การปกครองและแผนโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ การบริหารหลักสูตร การจัดระบบบริหารโรงเรียน การจัดอาคารสถานที่ บริเวณและพัสดุ ครุภัณฑ์ การบริหารงานธุรการ เอกสารการเงิน และบริการต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินผลงาน

การบริหารงานการศึกษาในปัจจุบันเป็นระบบที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะมีการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ส่วนภูมิภาค สมควรเป็นแบบอย่างการปรับปรุงการบริหารทั่วไป การบริหารงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีได้เป็นอย่างดีของบุคคลใดโดยเฉพาะ แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะบุคคล ซึ่งจะต้องบริหารงานไปตามตัวบทกฎหมายและระเบียบแบบแผนโดยยึดหลักประชาธิปไตยและคุณธรรม จึงนับว่าเป็นระบบที่ถูกต้องและเหมาะสม เนื่องจากปริมาณการศึกษาในส่วนภูมิภาคย่อมทวีมากขึ้นในอนาคต การกระจายอำนาจไปสู่ส่วนภูมิภาคจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น (เกรียง กิริติกร, 2525 : 31) ดังนั้น รูปแบบของการบริหารการศึกษาแม้ตั้งแต่มีการโอนการศึกษาประชาบาลมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 จึงเป็นรูปแบบการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ โดยมีคณะบุคคลทำหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจบริหารจากการวินิจฉัยสั่งการในรูปคณะกรรมการโดยแบ่งขั้นตอนการบริหารงานออกเป็นสี่ระดับ คือ ระดับชาติ ประกอบด้วย คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา มีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยปฏิบัติการ ระดับจังหวัดประกอบด้วยคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดเป็นคณะกรรมการ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาในจังหวัด มีสำนักงานการศึกษาจังหวัดเป็นหน่วยงานปฏิบัติ ระดับอำเภอประกอบด้วยคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ เป็นคณะกรรมการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาระดับอำเภอ มีสำนักงานการศึกษาอำเภอเป็นหน่วยงานปฏิบัติ และระดับกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาในกลุ่มโรงเรียน มีสำนักงานกลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติ (สุรพันธุ์ ยันต์ทอง, 2526 : 29)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528 : 28) ได้กล่าวถึงภารกิจของงานการศึกษาว่า การบริหารการประถมศึกษาจะแบ่งงานหรือภารกิจการบริหารการศึกษาออกเป็น หกงาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 14 - 20) ได้อธิบายแนวคิดในการจัดการประถมศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยกระบวนการต่าง ๆ อย่างน้อยสามกระบวนการ คือ กระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา มาดำเนินการจัดการศึกษา นอกจากนี้การจัดการศึกษาหรือการบริหารการประถมศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ นั้น ผู้บริหารการประถมศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารงานอีกสามประการคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดของหน่วยงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิควิธีการ เพื่อเป็นเครื่องมือให้ดำเนินการบริหารการประถมศึกษาได้บรรลุผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารการประถมศึกษา เป็นการบริการศึกษาหรือเป็นการบริหารงานอีกลักษณะหนึ่ง ที่โดยลักษณะการบริหารในภาพรวมก็คล้ายคลึงกับการบริหารงานทั่ว ๆ ไป กล่าวคือการบริหารการประถมศึกษานั้นต้องเป็นไปตามลักษณะงานของการประถมศึกษา คือ เป็นการบริหารงานการเรียนการสอนในระดับพื้นฐานแก่เยาวชนวัยเด็ก เพื่อสร้างพัฒนาการแก่เด็กและเป็นไปตามความมุ่งหมายของการประถมศึกษา โดยมีความเข้าใจงานภารกิจทั้งหกงานในการจัดการประถมศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งการจัดการศึกษาระดับนี้จะดำเนินการประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงนั้น ต้องอาศัยกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ตลอดทั้งต้องอาศัยทักษะด้านความคิดรวบยอดของหน่วยงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิควิธีการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือดำเนินการจัดการหรือบริหารการประถมศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรได้

การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ

คณะกรรมการ หมายถึง กลุ่มบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่พิจารณาค้นหาข้อวินิจฉัยหรือข้อตกลงร่วมกัน และรวมถึงการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วย (เดิม แยม์เสมอ, 2524 : 115) สำหรับ อรุณ รักธรรม (2524 : 51) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างทีมงานว่า การสร้างทีมงานเกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การร่วมกัน เนื่องจากงานมีความสลับซับซ้อน และมีวิทยาการสมัยใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันในการทำงาน เพื่อแก้ปัญหา ส่วน ธงชัย สันติวงษ์ (2523 : 301) ได้เสนอแนะว่าการบริหารงานโดยคณะกรรมการเกิดขึ้นเนื่องจากองค์การมีขนาดใหญ่ขึ้น มีปัญหามากขึ้น การบริหารงานในรูปคณะกรรมการจึงจำเป็นที่จะต้องจัดขึ้นมาเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์การทุกระดับ ทั้งระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ ซึ่ง เกษม ศิริสัมพันธ์ (2525 : 11) ได้ให้ทัศนะว่า การบริหารงานในรูปคณะกรรมการนั้น เป็นรูปแบบที่ดีและเหมาะสมกับการบริหารงานยุคนี้ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานร่วมกัน คงไม่มีรูปแบบใดที่เหมาะสมไปกว่าการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ด้วยเหตุผลที่ว่า การศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม และการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างมหาศาล จำเป็นต้องจัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ครูซึ่งเป็นนักวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการ ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ในฐานะตัวแทนวิชาชีพครู นอกจากนี้ สมยศ นาวิการ (2525 : 190) ได้อธิบายว่า การบริหารโดยองค์คณะบุคคล คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญของบุคคลเข้ามาช่วยแก้ปัญหา และปิดหลักพื้นฐานการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการบริหารงาน และ ชีระรุญเจริญ (2531 : 67) ได้ให้คำนิยามว่า การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล หรือการบริหารโดยคณะกรรมการ เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหลายคนเข้ามาร่วมกันในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและหาแนวทางตัดสินใจร่วมกัน แม้จะต้องสูญเสียเวลาบ้างแต่การบริหารก็เป็นที่ยอมรับของทุกคนและทุกฝ่าย จึงนับว่าเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานมากกว่า

จากทัศนะที่กล่าวมาเบื้องต้น พอสรุปได้ว่า การบริหารงานโดยคณะบุคคล หรือ คณะกรรมการนั้น หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหลายคนมีส่วนร่วมในการพิจารณา กำหนดนโยบาย การกำหนดแนวทางปฏิบัติ รวมถึงการพิจารณาแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจ ร่วมกันเพื่อพัฒนาองค์การให้มีความเจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบ

ได้มีการศึกษาหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ไว้ในรูปแบบ ที่มีความสอดคล้องกันดังนี้ คือ

โรสกา ชูพิทูลชัย (2515 : 29) ได้อธิบายว่า บทบาท หมายถึง การใช้อำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งที่ดำรงอยู่ โดยการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นที่คาดหวัง ของสังคม ส่วน ทองคูณ หงษ์พันธ์ (2512 : 7) ได้ให้ความคิดเห็นว่า บทบาท หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติประจำ หรืองานพิเศษที่ได้รับมอบหมาย สำหรับ วิทยุญ สาร (2516 : 304) ได้ให้คำจำกัดความ ของบทบาทหน้าที่ หมายถึง ความมุ่งหวัง (expectation) ที่บุคคลในตำแหน่งใดตำแหน่ง หนึ่งควรแสดงพฤติกรรมออกมาในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งตามที่เขาดำรงตำแหน่งนั้น ๆ และบทบาทหน้าที่ (role) จะควบคู่กับตำแหน่ง (position) ที่บุคคลดำรงตำแหน่งอยู่ ตลอดไป ทางด้าน เดวิส (Davis, 1962 : 40) ได้ให้เหตุผลว่า บทบาท เป็น ตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดดำรงตำแหน่งอยู่ในการแสดงพฤติกรรม หรือกระทำ กิจกรรมร่วมกับบุคคลในสังคม ซึ่งเป็นลักษณะของการมีความสัมพันธ์ต่อกัน จากข้อคิดดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของ โรส (Rose, 1962 : 23) ซึ่งกล่าวไว้ว่า บทบาททุก บทบาทจะมีความสัมพันธ์กันเกี่ยวกับบทบาทอื่นในสถานการณ์นั้น ๆ บทบาทหนึ่งบทบาทใดจะ อยู่ตามลำพังไม่ได้ ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กัน และตามความเห็นของ สุชา จันทน์เฒ (2520 : 29) ได้อธิบายว่า สังคมใดก็ตามจะสงบสุขได้ บุคคลต้องมีการปรับตัวเข้ากับ สถานภาพของบทบาทของตนได้ดี และบุคคลต้องปรับปรุงบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ต่าง ๆ การประสบความสำเร็จย่อมเกิดขึ้น ซึ่งมีความพ้องกับแนวคิดของ กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์

(2527 : 50) ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า บุคคลน้ำรู้จักสถานภาพ และบทบาทหรือปทัสถานทางสังคม (norm) แล้ว บุคคลจะดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สังคมนั้น ๆ ก็จะมีระเบียบ มีวินัย ไม่ก้าวร้าวหน้าที่ซึ่งกันและกัน

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลในสังคมคาดหวัง ซึ่งบทบาทจะต้องควบคู่กับตำแหน่งเสมอไป การกระทำใด ๆ บุคคลต้องแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ การปฏิบัติภารกิจของงานจึงจะประสบความสำเร็จ

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ (กปอ.) ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 มี 4 ประการ ดังนี้คือ

1. ประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
2. เสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
3. เสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
4. ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย (ราชกิจจานุเบกษา. 2523 : 15 - 16)

สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนั้น มีบทบาทตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 26 ดังนี้

1. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
2. จัดการประถมศึกษาภายในเขตอำเภอ

3. ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเฝ้าระวัง

การบริหารงานตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีลักษณะการบริหารงานในรูปคณะกรรมการหรือคณะบุคคล ที่คอยช่วยเหลือและประสานงาน (ประสิทธิ์ ปริยวณิย์, จรูญ เอกอินทร์ และเนย วงศ์อุทุม. 2524 : 4) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จัดการประถมศึกษาภายในเขตอำเภอ ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเฝ้าระวัง โดยมีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทำหน้าที่บังคับบัญชาควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทั่วไป และขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด (ราชกิจจานุเบกษา. 2523 : 16) สำหรับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีลักษณะการพิจารณาต่าง ๆ เช่น เกณฑ์การเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน หรือเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู เป็นต้น (ประสิทธิ์ ปริยวณิย์, จรูญ เอกอินทร์ และเนย วงศ์อุทุม. 2524 : 45 - 57)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 24 - 34) ได้จัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรมและสัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ทั้งสี่ประการ รายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการกำหนดไว้ดังนี้

1. งานประสานงานการดำเนินการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มาตรา 24 (1)

1.1 งานวิชาการ ในการดำเนินการวิชาการ มีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1.1.1 โรงเรียนทุกโรงเรียนจัดทำแผนงานวิชาการประจำปีการศึกษาของโรงเรียน ตามคู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526) แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำแผนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เมื่อกลุ่มโรงเรียนจัดทำแผนงานวิชาการประจำปีการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเสร็จแล้ว ให้นำเสนอสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1.1.2 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเคราะห์แผนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดทำเป็นแผนงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในการ

จัดทำแผนงานวิชาการนั้น ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่องคุณภาพทางการเรียนการสอนเป็นสำคัญ เช่นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน สื่อการเรียน เป็นต้น

1.1.3 เมื่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้กำหนดเรียบร้อยแล้ว ก็เสนอแผนให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาแผนพัฒนาการศึกษาของอำเภออย่างน้อย 15 วัน ก่อนโรงเรียนเปิดภาคเรียน ทั้งนี้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจะต้องส่งแผนพัฒนาการศึกษาของอำเภอให้แก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้พิจารณาไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนประชุม

1.1.4 แผนการพัฒนาการศึกษาอำเภอที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาอนุมัติแล้ว ให้ใช้เป็นแผนสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการประถมศึกษาอำเภอต่อไป

1.1.5 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนำแผนพัฒนาการศึกษาอำเภอที่ได้รับอนุมัติแล้วไปปฏิบัติ กระจายให้กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนปฏิบัติตามแผน

1.1.6 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทราบก่อนที่จะเสนอแผนพัฒนาวิชาการในปีต่อไป

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการดำเนินงานวิชาการ

1.2 งานบุคลากร ในการดำเนินงานด้านบุคลากรของระดับอำเภอ จะพิจารณาเฉพาะในเรื่องของการเสนอแนะแต่งตั้ง และการเสนอแนะพิจารณาความดีความชอบ ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ประการที่ 2 และ 3 ตามมาตรา 24 (2) และ (3)

1.3 งานกิจการนักเรียน การดำเนินงานกิจการนักเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 โรงเรียนแต่ละโรงจะต้องสำรวจเด็กที่จะต้องเข้าเกณฑ์ในแต่ละปีแล้วเสนอมายังอำเภอ

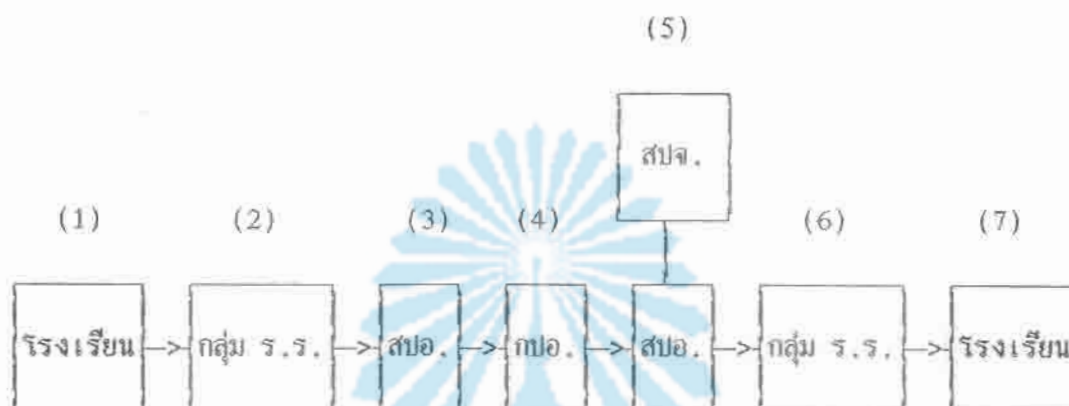
1.3.2 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัดทำแผนการรับนักเรียน ของโรงเรียนแต่ละโรงเพื่อให้สอดคล้องกับอาคารสถานที่ จำนวนบุคลากร นอกจากนี้จะต้องมีแผนเกี่ยวกับการจัดการด้านสุขภาพและอนามัยของนักเรียน แผนงานที่เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน และการแนะแนว เป็นต้น

1.3.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาแผนงานกิจการนักเรียนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอ

1.3.4 แผนงานกิจการนักเรียนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเรียบร้อยแล้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจะนำไปให้กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนปฏิบัติตามแผนต่อไป โดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการสั่งการ ควบคุม นิเทศ การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

1.3.5 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งสรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และนำเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อพิจารณาก่อนที่จะเสนอแผนงานด้านกิจการนักเรียนของปีการศึกษาต่อไป

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานกิจการนักเรียน

1.4 งานธุรการและการเงิน การดำเนินงานด้านธุรการและการเงิน

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับงานงบประมาณ คือ การจัดตั้งงบประมาณระดับอำเภอ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

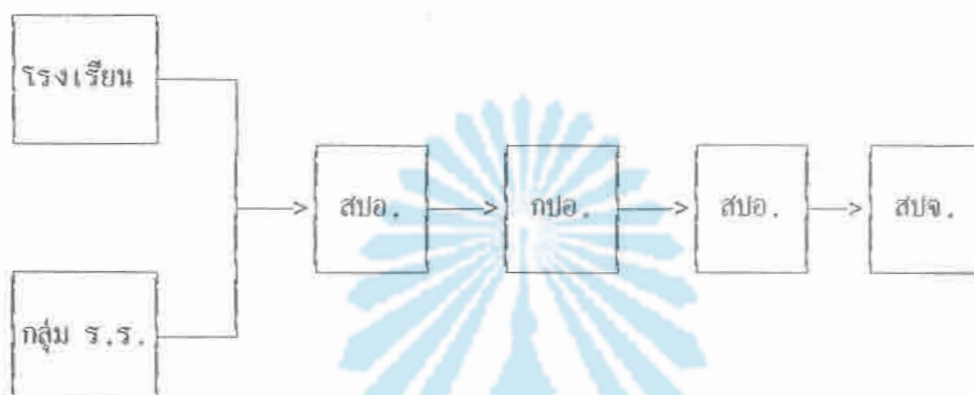
1.4.1 โรงเรียนแต่ละโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำคำขอ งบประมาณประจำปีมาให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1.4.2 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเคราะห์คำขอของงบประมาณ ของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ แล้วจัดทำเป็นงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของอำเภอ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

1.4.3 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาและให้ความ เห็นชอบคำขอของงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของอำเภอ

1.4.4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนำเสนองบประมาณเพื่อ การประถมศึกษาของอำเภอที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ให้สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ภาพประกอบ ๔ ขั้นตอนการดำเนินงานธุรการและการเงิน (การจัดตั้งงบประมาณ)

1.5 งานอาคารสถานที่ มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1.5.1 โรงเรียนแต่ละโรงเรียนจัดทำแผนผังการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียน เพื่อเสนอต่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในกรณีที่โรงเรียนใดคาดว่าจะมีจำนวนนักเรียนมากขึ้นจะต้องวางแผนระยะยาวเพื่อขอสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้โรงเรียนใดที่มีอาคารชำรุดจะต้องซ่อมแซม โรงเรียนต้องเสนอรายการที่จะต้องซ่อมแซมเพื่อให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาในการจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อการสร้างอาคารเพื่อซ่อมแซมต่อไป

1.5.2 เมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณที่จะสร้างอาคารหรือซ่อมแซมอาคารให้โรงเรียนดำเนินการต่อไป

1.6 งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.6.1 ให้โรงเรียนแต่ละโรงเรียนจัดทำแผนงานที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น กิจกรรมของกรรมการการศึกษาโรงเรียนประจำโรงเรียน สมาคมศิษย์เก่า สมาคมครูผู้ปกครอง การประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนให้ชุมชนได้ทราบ การให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การให้ชุมชน

ใช้ทรัพยากรของโรงเรียน ตลอดจนกิจกรรมที่โรงเรียนสามารถให้ประโยชน์ต่อชุมชนได้
เสนอต่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

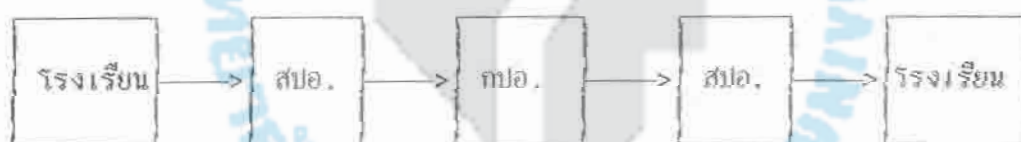
1.6.2 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเคราะห์แผนงาน ความ
สัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน โดยให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน
ความสามารถของโรงเรียนที่จะดำเนินการได้

1.6.3 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทำแผนงานด้านความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อพิจารณาและ
อนุมัติ

1.6.4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนำแผนงานที่คณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภออนุมัติแล้วเพื่อให้โรงเรียนนำไปปฏิบัติ โดยสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอรับผิดชอบในเรื่องการสั่งการ ควบคุม และนิเทศ เพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

1.6.5 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอติดตามและประเมินผลการ
ดำเนินงานของโรงเรียน และรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมปัญหาและอุปสรรคตามแผน
ที่วางไว้ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาก่อนที่จะเสนอแผนงานของปีต่อไป

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่
โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
การแต่งตั้ง หมายถึง การออกคำสั่งให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง
ตามหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งนั้น และได้รับสิทธิประโยชน์ รวมทั้งมี
อำนาจในการปฏิบัติตามตำแหน่ง เช่น การรับเงินเดือน การมีอำนาจปกครองบังคับบัญชา

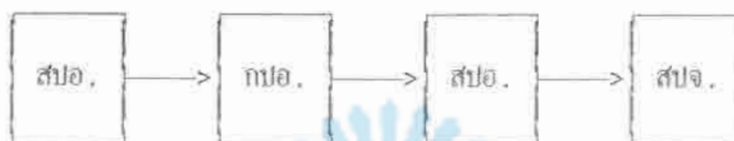
การมีอำนาจอนุมัติในเรื่องที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมี 4 กรณี คือ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531 : 83)

1. การบรรจุแต่งตั้ง เป็นการแต่งตั้งบุคคลเข้ารับตำแหน่งในครั้งแรกหรือบรรจุใหม่
2. การย้าย เป็นการแต่งตั้งให้ข้าราชการไปดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน
3. การเลื่อนตำแหน่ง เป็นการแต่งตั้งให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น
4. การโอน เป็นการแต่งตั้งให้ข้าราชการไปดำรงตำแหน่งต่างกระทรวง ทบวง และกรม

สำหรับงานเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
มาตรา 24 (2) มีขั้นตอนในการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

1. การเสนอแนะ เพื่อย้ายหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา มีขั้นตอน
คือ
 - 1.1 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมตามเกณฑ์
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
ศึกษาอำเภอ
 - 1.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาให้ความเห็นชอบตัวบุคคล
ตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาเสนอ
 - 1.3 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้งผลการพิจารณาให้เป็นข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อ
ดำเนินการต่อไป

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการเสนอแนะเพื่อย้ายหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

2. การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา ในกรณีที่แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน ให้ดำเนินการตามวิธีการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง หรือเลื่อนและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

2.2 คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาให้ความเห็นชอบตัวบุคคลตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาเสนอ

2.3 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้งผลการพิจารณาเป็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อดำเนินการ

2.4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอ หากข้อมูลตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอไม่สมบูรณ์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรแจ้งให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทราบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมแล้วส่งไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุมัติแล้ว แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นอันสิ้นสุด

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการเสนอแนะ เพื่อแต่งตั้งหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ในการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรดำเนินการดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526 : 26)

1. ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น

- 1.1 พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523
- 1.2 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
- 1.3 มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
- 1.4 หลักเกณฑ์ของ กปช. หรือ สปช. โดยความเห็นของ กปช.

กำหนดขึ้น

- 1.5 หลักเกณฑ์ที่ กปจ. หรือ สปจ. โดยความเห็นชอบของ กปจ.

กำหนดขึ้น

- 1.6 กฎ ก.พ. และกฎ ก.ค. ที่เกี่ยวข้อง

2. ตรวจสอบข้อมูลและคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอแนะแต่งตั้ง

3. พิจารณารายละเอียดที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอ เพื่อพิจารณา

และควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนั้น ๆ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเป็นหลัก

4. ลงมติ (เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ)

3. ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

การพิจารณาความดีความชอบ หมายถึง วิธีการทุกอย่างที่ผู้บริหารดำเนินการให้
ความดีความชอบแก่ข้าราชการ เช่น การเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือน เลื่อนระดับ ในการ
พิจารณาความดีความชอบนี้ สืบมา สัมพันธ์ (2524 : 18) กล่าวว่า การพิจารณาความดี
ความชอบนั้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญไม่น้อย เพราะเป็นสิ่งที่ข้าราชการต้องเกี่ยวข้องอยู่โดย
ตลอดชั่วอายุการรับราชการ ประการสำคัญคือ ความดีความชอบเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อ
โดยตรงต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้า และรวมถึงสภาพเศรษฐกิจของข้าราชการ
สำหรับ ชูศักดิ์ เดชานันท์ (2518 : 87) ได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณา
ความดีความชอบ ควรตั้งกรรมการขึ้นมาพิจารณา และกฎ ก.พ.ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538)
ข้อ 9 (ที่ ศธ 1481/2106 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2538) ได้กำหนดว่า การเลื่อนขั้น
เงินเดือนข้าราชการ ให้พิจารณาถึงการลา พดติกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย การ
ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และข้อควรพิจารณาอื่นมาประกอบการพิจารณา
อย่างรอบคอบ

สำหรับเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ 10
(พ.ศ. 2538) มีสาระสำคัญดังนี้

1. ในรอบปีที่แล้วได้ปฏิบัติงานตามที่กำหนดด้วยความสามารถและด้วยความ
อุตสาหะจนเกิดผลดีแก่ทางราชการ
2. ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนต้องไม่ถูกลงโทษทาง
วินัย เว้นแต่ความผิดลหุโทษ
3. ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกลงโทษทางราชการเกินกว่าสี่เดือน
4. ในรอบปีที่แล้วต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
5. ในปีที่ได้รับราชการบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าแปดเดือน
6. ในรอบปีที่แล้วถ้าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษา
ฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม
และดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการในรอบปีที่แล้วไม่น้อยกว่าแปดเดือน

7. ในรอบปีที่แล้วต้องไม่ลาหรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่อธิบดี ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกำหนดเป็นหนังสือไว้ก่อนแล้ว

8. ในรอบปีที่แล้วต้องมีเวลาปฏิบัติราชการสิบสองเดือน โดยไม่มีวันลาเกินสี่สิบห้าวัน เว้นแต่วันลาดังต่อไปนี้

8.1 ลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เฉพาะวันลาที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน

8.2 ลาคลอดบุตรไม่เกินเก้าสิบวัน (ที่ นร 0215/ว 241 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2538)

8.3 ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานาน ไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันทำการ

8.4 ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือขณะเดินทางไปหรือกลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่

8.5 ลาพักผ่อน

8.6 ลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

8.7 ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

สำหรับข้าราชการที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปีสองชั้น ต้องเป็นผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ได้นำมาในข้างต้นและรวมถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

1. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดีเด่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดียิ่งต่อทางราชการและสังคมจนถือเป็นตัวอย่างที่ดีได้

2. ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้า หรือได้ประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และทางราชการได้ดำเนินการตามความคิดริเริ่มหรือรับรองให้ใช้การค้นคว้าหรือสิ่งประดิษฐ์นั้น

3. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์ตึงเครียด เสี่ยงอันตรายมาก หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิตเป็นกรณีพิเศษ

4. ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนัก เกินกว่าระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษและปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

5. ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเห็นดีเห็นงาม
เป็นพิเศษ และงานนั้นเป็นผลดีเยี่ยม เป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

6. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ
เป็นผลดีแก่ประเทศชาติ

การเสนอแนะความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู เป็นเรื่องสำคัญที่เสริมสร้าง
ให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีผลงานดีเด่นเป็นประการสำคัญ บทบาทของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอ ตามมาตรา 24(3) ได้กล่าวว่า เสนอความดีความชอบประจำปี
ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด ซึ่งบทบาทคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรดำเนินการดังนี้ (สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 151)

1. ศึกษากฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 มาตรา 17(5) และมาตรา 24(3)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มาตรา 30 มาตรา 59 และ
มาตรา 60

กฎ ก.พ. ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) (หนังสือที่ ศษ ที่ 1428/21061 ลงวันที่ 14
กรกฎาคม 2538)

ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
พ.ศ. 2534

หลักเกณฑ์หรือแนวดำเนินการในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

หลักเกณฑ์หรือแนวดำเนินการในการพิจารณาความดีความชอบของ สปจ.

หนังสือสั่งการของ สปจ.

2. ตรวจสอบข้อมูลและคุณสมบัติที่ สปอ. เสนอ

3. พิจารณารายละเอียดตามที่ สปอ. นำเสนอโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความ
เป็นธรรม ขวัญและกำลังใจเพื่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ

4. ลงมติ (เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ) ในกรณีไม่เห็นชอบให้ระบุเหตุผล

4. ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย

การจัดการบริหารการประถมศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 มีปัญหาอุปสรรคสำคัญหลายประการ สาเหตุดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 58) การไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ทำให้เกิดการก้าวล่วงหน้าที่ซึ่งกันและกัน ปัญหาประการหนึ่งคือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อสนองความต้องการของตนเองและพวกพ้อง ขาดความเป็นธรรมในเชิงบริหาร และประการสุดท้าย การพิจารณา การตัดสินใจ การวินิจฉัยของคณะกรรมการไม่คำนึงประโยชน์ของนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญที่สุด อันเป็นผลสะท้อนให้เห็นการจัดการด้านการศึกษาระดับประถมไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะบุคคลขาดระเบียบ ขาดกติกา และการยึดกฎหมายเป็นบรรทัดฐาน และตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 ได้ให้คำอธิบายว่าระเบียบคือบรรดาข้อความที่มีผู้อำนาจวางไว้ โดยจะอาศัยอำนาจของกฎหมายหรือไม่ก็ได้ เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติงานเป็นการประจำ (สนอง เครือมาก. 2534 : 785) จากแนวคิดหรือทัศนะของนักวิชาการเบื้องต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการเป็นเรื่องจำเป็น ทั้งงานจะสำเร็จได้ต้องอาศัยการปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ ซึ่งคณะกรรมการได้รับผิดชอบเป็นประการสำคัญ ดังนั้น บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามมาตรา 24 (4) ที่กำหนดว่า ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย มีดังนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 153)

4.1 ปฏิบัติการตามมาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2524 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2525 ซึ่งกล่าวว่า

มาตรา 7 ในเดือนธันวาคมของทุกปี ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้า

เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ให้ผู้ปกครองเด็กซึ่งมีอายุที่กำหนดตามมาตรา 6 ทราบ ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้บิดา ๗ สำนักรงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบล และหมู่บ้าน และที่โรงเรียนประถมศึกษาในท้องถิ่น

มาตรา 8 เมื่อผู้ปกครองร้องขอ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอมีอำนาจยกเว้นให้เด็กซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ไม่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาได้

- (1) มีความบกพร่องในร่างกายหรือจิตใจ
- (2) เป็นโรคติดต่อตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (3) ต้องหาเลี้ยงผู้ปกครองที่ทุพพลภาพ ไม่มีหนทางเลี้ยงชีพ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดูแทน
- (4) มีความจำเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณี (3) ถ้าผู้ปกครองซึ่งทุพพลภาพมีเด็กซึ่งต้องส่งเข้าโรงเรียนประถมศึกษาพร้อมกันหลายคน ให้ยกเว้นเพียงหนึ่งคน เมื่อปรากฏว่าเด็กพ้นจากลักษณะที่ได้รับการยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีสั่งถอนการยกเว้นนั้น

การดำเนินการของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเรื่องการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน บทบาทคือให้ความช่วยเหลือประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่อำเภอ เพื่อให้ผู้ปกครองทราบในเบื้องต้นว่าความของทุกปีตาม มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523

- (1) แจ้งเตือนผู้ปกครองในกรณีไม่ส่งเด็กเข้าเรียนภายใน 15 วัน นับจากวันเปิดเรียนภาคต้น และแจ้งเตือนอีกครั้งถ้าผู้ปกครองยังไม่ส่งเด็กเข้าเรียนภายใน 21 วัน นับจากวันเปิดภาคต้น

- (2) กล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานสอบสวนในกรณีผู้ปกครองไม่ส่งเด็กเข้าเรียนตาม มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523

สำหรับการยกเว้นเด็กเข้าเรียนนั้นบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ดำเนินการดังนี้คือ

- (1) พิจารณาพิจารณาเรื่องขอยกเว้นเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ของผู้ปกครองที่นำเสนอ
- (2) ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาการยกเว้นตลอดไปหรือยกเว้นชั่วคราว
- (3) พิจารณารายละเอียดการถอนการยกเว้นเด็กเข้าเรียนตามที่เสนอ
- (4) แจ้งผลการพิจารณาการยกเว้นและการถอนยกเว้นเด็กเข้าเรียนให้ผู้ปกครองและโรงเรียนทราบ

4.2 ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หมวด 1 ข้อ 6 - 8 และหมวด 2 ข้อ 9 ดังนี้คือ

ข้อ 6 ให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผล ตัดสินและอนุมัติผลการเรียนทุกชั้น

ข้อ 7 ให้มีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

ข้อ 8 ให้หน่วยงานที่ควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษาและกรมวิชาการตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

ข้อ 9 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

9.1 แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผล เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์การผ่านกลุ่มประสบการณ์ก่อนเข้าเรียน

9.2 จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ

9.3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของนักเรียน

9.4 ระหว่างภาคเรียนให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะ ๆ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น เพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียน และเพื่อประเมินผลการผ่านจุดประสงค์

9.5 เมื่อถึงปลายภาคเรียนหลังจากจบกระบวนการเรียนการสอนทุกกิจกรรมแล้วให้มีการประเมินผลการเรียนปลายภาค โดยให้เลือกประเมินเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ

ให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการเพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถที่ทัศนคติไว้วางใจเรียน ให้มีการประเมินผลปลายภาคเรียนทุกภาค ทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ เว้นแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 ไม่ต้องประเมินผลการเรียนภาคเรียนสุดท้าย แต่ให้เป็นกรรมการประเมินผลปลายปี

4.3 ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 หมวด 2 ข้อ 12 คือ

"ข้อ 12 ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งประธานกลุ่มและกรรมการกลุ่ม เช่น การกำหนดวันเลือกตั้ง การรับสมัครเลือกตั้ง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งและผู้มีสิทธิ์รับเลือกตั้ง และประกาศผลการเลือกตั้ง เป็นต้น

การเลือกตั้งตามวาระปกติ ให้กระทำในวันเดียวกันกับการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

เพื่อประโยชน์แห่งระเบียบนี้ ให้ถือว่าข้าราชการครูมีฝ่ายปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนใดเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในกลุ่มโรงเรียนนั้น"

บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 หมวด 2 ข้อ 12 คำแนะนำดังนี้ คือ

(1) ศึกษาระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534

(2) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและรายละเอียดเกี่ยวกับการเลือกตั้งประธานกลุ่ม และคณะกรรมการกลุ่มตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอ

4.4 ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย เป็นไปตามมติของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดของแต่ละจังหวัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศที่ผู้วิจัยได้รวบรวมได้ มีดังนี้

สมพงษ์ สิริขิต (2523 : 69) ศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารงานของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาเปรียบเทียบว่า ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีกระบวนการบริหารที่แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์มากกับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์น้อย มีการบริหารงานในด้านการจัดองค์การ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่องศักดิ์ กล้าสกุล (2523 : 54) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก โดยศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานบุคลากรของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีแนวโน้มในการบริหารบุคลากรที่เกี่ยวกับการสรรหา การจัดเลือกบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชม อรุณพฤกษ์ (2525 : 63 - 66) ได้ศึกษาบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 พบว่า บทบาทด้านการประสานงานของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน การให้ความเห็นเกี่ยวกับการย้าย การโอน และการช่วยราชการของครู การพิจารณากิจกรรมที่ส่งเสริมงานการศึกษา ส่วนคณะกรรมการที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันในเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และการประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประจำทุกเดือน

บทบาทด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการการศึกษาอำเภอที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันเฉพาะการพิจารณาในด้านคุณวุฒิทางการศึกษา

บทบาทด้านการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู คณะกรรมการที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการพิจารณาผลงานทางด้านวิชาการ

ด้านธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนคณะกรรมการที่มีคุณสมบัติต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการพิจารณาผลงานทางด้านธุรการ

บทบาทอื่นตามที่กฎหมายและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอญหมายคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในการประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียน

เฉลย เครื่องเขียน (2525 : 122 - 126) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 7 พบว่า

1. สถานภาพของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 7 พบว่าส่วนมากมีคุณสมบัติปริญญาดริ

2. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 7 ปรากฏผลดังนี้คือ

2.1 การประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนในด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภออยู่ในระดับน้อย และระดับน้อยที่สุดได้แก่ ด้านธุรการการเงิน

2.2 การเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.3 การเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.4 การปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และการปฏิบัติตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอญหมาย ปรากฏว่ายังไม่ได้มอบหมายเรื่องใด ๆ ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติ

สนั่น สุชากุล (2530 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในขั้นตอนการดำเนินการตามแผน แตกต่างกันในระดับ .05

สุบิน เสมียนรัมย์ (2527 : 210) ได้ศึกษาผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร พบว่า

1. ครูและผู้บริหารมีความพอใจในการปฏิบัติงานทุกด้านของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ
2. คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ไม่แน่ใจในผลการปฏิบัติงานด้านการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์
3. ครูและผู้บริหารคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอ มีทัศนะต่อผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปรีชา พิมพ์เสนศรี (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะ
กรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตามทัศนะ
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และที่ควรปฏิบัติ
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
และที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านประสานการดำเนินงานการศึกษาของ
โรงเรียน และด้านการปฏิบัติการอื่นที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถม
ศึกษา ที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่
ครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด และด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

2. ระดับปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มี
สถานภาพต่างกัน ตามทัศนะของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และที่ควรปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ยกเว้น
ด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในประเทศ

แพตเกต (จุฬารัตน์ พิบูลย์, 2534 : 46 - 47 ; อ้างอิงมาจาก Padgett, 1981 : 2417 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการบริหารบุคลากร โดยตั้งสมมติฐานว่า ขนาดโรงเรียน ในรัฐจอร์เจีย มีความสัมพันธ์กับการบังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเลือกสรร การมอบหมายงาน และการประเมินบุคลากรอย่างเห็นได้ชัด และโครงสร้างขององค์การมีความสัมพันธ์กับการบังคับบัญชาการจัดการบริหารงานบุคลากรอย่างเห็นได้ชัดเช่นกัน ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของโรงเรียนกับการบังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเลือกสรร การมอบหมายงาน และการประเมินบุคลากร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยนี้สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อกระบวนการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สปาร์ค (สมมาตร ห้องโสภา, 2538 : 82 ; อ้างอิงมาจาก Sparks, 1960 : 3650 - A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนในมลรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจงานการบริหารงานของครูใหญ่ไม่ได้ขึ้นกับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ แต่จะขึ้นกับขนาดของโรงเรียน ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูใหญ่จะมีความเข้าใจงานการบริหารงานได้ดีกว่าครูใหญ่ในโรงเรียนขนาดเล็ก เมย์ตัน (จุฬารัตน์ พิบูลย์, 2534 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Mayton, 1981 : 4565 - A) ได้ศึกษาวิจัยลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอลาบามา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป คุณลักษณะและคุณสมบัติทางวิชาชีพ ส่วนที่สอง ประกอบด้วย ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อกลุ่ม ระเบียบข้อบังคับ กิจกรรมนักเรียน เทพาททางการศึกษาและการติดต่อสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอลาบามา ส่วนมากมีประสบการณ์เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งตั้งแต่หนึ่งถึงสองปี จากผลงานวิจัยดังกล่าวนี้ประเมินผลความคิดได้ว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มากด้วยประสบการณ์ด้านตำแหน่ง มีคุณค่าต่อการบริหารงาน และประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นส่วนเสริมสร้างทักษะมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารการศึกษา อันมีผลให้การดำเนินงานทางการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วและรัดกุม

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่ผ่านมา
เริ่มที่สังเกตได้ว่า ตัวแปรต้นขนาดของโรงเรียน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
ผู้บริหารโรงเรียน จะมีความแตกต่างและไม่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกัน
ด้วยเหตุผลจึงเป็นที่เข้าใจว่า ตัวแปรทั้งสองย่อมมีผลต่อการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตาม
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า นำเสนอตามลำดับคือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิธีจัดกระทำข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 793 คน ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2539
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียน ใช้เกณฑ์การเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จากจำนวนประชากร 793 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 260 คน แล้วสุ่มตามระดับชั้น (stratified random sampling) ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ แล้วสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียน	ผู้บริหาร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ต่ำกว่า 11 ปี	362	119
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	431	141
รวม	793	260

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนทั้งสิ้น 793 คน สุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ 260 คน

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่

ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่	ผู้บริหาร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน	613	201
ตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป	180	59
รวม	793	260

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช มีจำนวนทั้งสิ้น 793 คน สุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ 260 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจาก ปรีชา พิมเสนศรี (2532 : 31 - 56) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบ สสำรวจรายการ (check-list) ประกอบด้วยคำถามซึ่ง เกี่ยวข้องกับสภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ในขอบข่ายงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามมาตรา 24 ในหน้าที่สี่ด้าน คือ การประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด การเสนอความดี ความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด และการปฏิบัติอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) มีห้าระดับคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5
1.	การวางแผนการประสานงาน					
2.	การกำกับดูแลด้านวิชาการของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาขอบข่ายงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ กองพัฒนาบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ข้อคำถามในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับปรุงจาก ปรีชา พิมพ์เสรี (2532 : 31 - 56) ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์เหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วและคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยต่อไป

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อมอบหมายแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการ พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่เพื่อขอรับแบบสอบถามคืน โดยให้ระยะเวลา 30 วัน
3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ตามเวลาที่นัดหมาย
4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

วิธีจัดกระทำข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนเที 1
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เป็นรายด้านของแบบสอบถามในตอนเที 2 โดยการเปรียบเทียบเกณฑ์ประเมินความคิดเห็นของ เบนส์ดี (Best. 1977 : 174) ดังนี้
 - 1.0000 - 2.3333 หมายถึง ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอยู่ในระดับน้อย
 - 2.3334 - 3.6667 หมายถึง ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอยู่ในระดับปานกลาง
 - 3.6668 - 5.0000 หมายถึง ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอยู่ในระดับมาก
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อหาความกระจายของข้อมูล
4. ทดสอบความแตกต่างตามทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอระหว่างตัวแปรอิสระสองกลุ่ม ใช้ t-test
5. สำหรับข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนเที 3 ผู้วิจัยจะนำมาจัดลำดับความถี่เพื่อนำไปใช้ในการอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{A}{B} \times 100$$

เมื่อ A แทน ข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

B แทน ข้อมูลทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูตร. 2525 : 11)

2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 71)

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 71)

4. ทาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 71)

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 86)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียน ได้นำเสนอตามลำดับ คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- *** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
จำแนกตามประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการประสานการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน
อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัด การเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และการปฏิบัติ
การอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการ
ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ความเต็มเปี่ยมประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาด
โรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 4 ประมวลข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน
ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏรายละเอียดในตาราง 3 - 4

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามที่ได้รับคืนและแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แยกตาม
กลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ตอบสมบูรณ์	ร้อยละของที่ส่งไป
ผู้บริหารโรงเรียน	260	258	99.23	258	99.23

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
จำนวน 260 คน ส่งแบบสอบถามคืน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 99.23 ของที่ส่งไปทั้งหมด
ตอบแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 258 คน คิดเป็นร้อยละ 99.23 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนในการปฏิบัติหน้าที่

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน		
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 11 ปี	119	46.12
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	139	53.88
รวม	258	100
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดโรงเรียนต่ำกว่า 12 ห้องเรียน	199	77.13
ขนาดโรงเรียนตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป	59	22.87
รวม	258	100

จากตาราง 4 แสดงว่า ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน จัดเป็นร้อยละดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด 258 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแล้ว พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 11 ปี มี 119 คน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มี 139 คน (ร้อยละ 46.12 : 53.88) จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ขนาดโรงเรียนต่ำกว่า 12 ห้องเรียน 199 คน ขนาดโรงเรียนตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป 59 คน (ร้อยละ 77.13 : 22.87)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 ระดับทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

องค์ประกอบ ที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับทัศนะ
1	การประสานการดำเนินงาน ศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ	2.5797	.7887	ปานกลาง
2	การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการ โรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	3.0993	.7622	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับทักษะ
3	การเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	3.0717	.8945	ปานกลาง
4	การปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย	3.1401	.7969	ปานกลาง
	เฉลี่ย	2.9552	.6750	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน (ดูรายละเอียดรายข้อภาคผนวก ก. ตาราง 9)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามตัวแปรประสมการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ ปรากฏในรายละเอียดตามตาราง 6 - 7

ตาราง 6 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามตัวแปรประสมการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน

ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน						
องค์ประกอบ	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	ต่ำกว่า 11 ปี N = 119		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป N = 139		t
ที่	การประถมศึกษาอำเภอ	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	การประสานการดำเนินงานประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	2.4865	.7646	2.6595	.8028	-1.76*
2	การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	3.0126	.7198	3.1736	.7918	-1.70*

จากตาราง 6 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 11 ปี

ตาราง 7 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
ที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดโรงเรียนต่างกัน

		ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน				
องค์ประกอบ ที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน		ตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป		t
		N = 199		N = 59		
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	การประสานการดำเนินงานประม ศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ	2.5645	.7866	2.6309	.8003	-0.57
2	การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้ช่วยการ โรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประม ศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	3.1168	.7663	3.0403	.7517	0.68
3	การเสนอความดีความชอบประจำปี ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	3.0515	.9286	3.1398	.7716	-0.67

ตาราง 7 (ต่อ)

		ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน				
องค์ประกอบ ที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน		ตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป		t
		N = 199		N = 59		
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
4	การปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอญหมาย	3.1450	.8223	3.1235	.7106	0.18
	เฉลี่ย	2.9513	.6937	2.9682	.6129	-0.17

จากตาราง 7 แสดงว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดโรงเรียนต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด การเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	ความถี่
1.	ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	
1.1	ควรติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนอย่างจริงจัง	127
1.2	ควรระดมพลังสมองโดยอาศัยระบบการทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเจตนางานวิชาการ	108
1.3	ควรกำหนดบทบาทการประสานงานให้ชัดเจนเพื่อทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจะได้ปฏิบัติให้เหมือนกัน	91

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	ความถี่
1.4	ควรให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและ โรงเรียนสรุปผล รายงานการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปีการศึกษาให้ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทราบ เพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษา	77
1.5	ควรให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ร่วมพิจารณา แผนพัฒนาการประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี แผนเร่งรัด คุณภาพการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน	43
1.6	ควรมีแผนการนิเทศประจำปีเพื่อคณะกรรมการการประถมศึกษา อำเภอจะได้ติดตามงานแก่กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนซึ่งจะทำ ให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสำหรับการวางแผน	26
1.7	ควรทบทวนบทบาทตนเองโดยการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาคุณภาพ ต่อการจัดการศึกษา	15
2.	ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	
2.1	ควรใช้หลักคุณธรรมพิจารณาเพื่อให้ได้คนดีมีความรู้ ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน	119
2.2	ควรยึดหลักความสามารถมากกว่ายึดตัวบุคคล	113

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	ความถี่
2.3	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรจัดทำข้อมูลที่ต้องชัดเจน โดยอาศัยกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา	83
3.	ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	
3.1	คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรมีความชัดเจนในด้าน กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ต้อง เพื่อ จะได้เสนอวิปรายผลการพิจารณาความดีความชอบให้ได้รับ ความยุติธรรมแก่ข้าราชการครู	137
3.2	ควรพิจารณาให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าให้แก่คนหรือกลุ่มคนที่เบียด พวกพ้องของตน	83
3.3	ควรรีให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอใช้เครื่องมือ และเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องมาประเมินผล ตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษาจนถึงสิ้นสุดปีการศึกษา	51
3.4	ควรมีการประเมินโดยอาศัยเครื่องมือและคู่มืออย่างต่อเนื่อง มีระบบ	34
3.5	คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรทบทวนให้เป็นกลาง ให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย	21

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ	ความถี่
4.	ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดมอญหมาย	
4.1	ควรมีการกำกับให้เจ้าหน้าที่สำรวจเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์บังคับ	33
4.2	ควรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดมอญหมาย	24
4.3	ควรกำหนดบทบาทคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ชัดเจน	19

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้คือ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับ เปรียบเทียบ และทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2539 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 260 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากขอบเขตการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ภายใต้องค์ประกอบสี่ด้าน ได้แก่ ด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่

โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
ด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจักษ์ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมาย
กำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย จำนวน 32 ข้อ ตอนที่ 3
เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ แบบสอบถามนี้
เมื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ และผู้เชี่ยวชาญได้ปรับปรุงแก้ไข เมื่อได้รับความ
เห็นตรงแล้ว ได้นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น
ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือจากบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา และขอหนังสือรับรองจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อแจ้ง
ไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่าง
ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไป 260 ชุด ได้รับคืน 258 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.23
มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติจากเครื่อง
คอมพิวเตอร์ โดยหาค่าร้อยละเพื่อทราบอัตราส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามตามลักษณะของ
ตัวแปรอิสระ หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามองค์ประกอบของการปฏิบัติงาน
ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบ
แล้วเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)
และประมวลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอ ตามองค์ประกอบที่ศึกษา

สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ต่ำกว่า 11 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีทิศนะโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีทิศนะสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 11 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และองค์ประกอบด้านการเสนอขอความเห็นชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 11 ปี

3. ผลการเปรียบเทียบทิศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดโรงเรียนต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีทิศนะโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเรียงลำดับความถี่เป็นรายด้านปรากฏดังนี้

4.1 ด้านการประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ได้แก่ ควรติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนอย่างจริงจัง ควรระดมพลังสมองโดยอาศัยระบบการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะงานวิชาการ ควรกำหนดบทบาทการประสานงานให้ชัดเจน เพื่อทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจะได้ปฏิบัติให้เหมือนกัน ควรให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนสรุปผล รายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปีการศึกษาให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษา ควรให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ร่วมพิจารณาแผนพัฒนาการประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี แผนเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสำหรับการวางแผน ควรทบทวนบทบาทตนเองโดยการสัมมนา เพื่อพัฒนาคุณภาพต่อการจัดการศึกษา

4.2 ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้ช่วยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ได้แก่ ควรใช้หลักคุณธรรมพิจารณาเพื่อให้ได้คนดีมีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน ควรยึดหลักความสามารถมากกว่ายึดตัวบุคคล สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรจัดทำข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน โดยอาศัยกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

4.3 ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรมีความชัดเจนในด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อจะได้ยื่นข้อเรียกร้องในการพิจารณาความดีความชอบให้ได้รับความยุติธรรมแก่ข้าราชการครู ควรพิจารณาให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่ว่าตำแหน่งหรือกลุ่มคนที่เป็นพวกพ้องของตน ควรให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอใช้เครื่องมือ และเกณฑ์

ที่กำหนดในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องมาประเมินผลตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษาจนถึงสิ้นสุดปีการศึกษา คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรหาตัวที่เป็นกลาง ให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

4.4 ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอญหมาย ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ได้แก่ ควรมีการกำกับให้เจ้าหน้าที่สำรวจเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์บังคับ ควรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอญหมาย และควรกำหนดบทบาทคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ชัดเจน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายดังนี้ คือ

1. ที่คณะผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชา พิมเสนศรี (2532 : 64) ที่ศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเขตการศึกษา 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พินิจฐา ศรีสิทธิ์ยานนท์ (2534 : 147) ที่พบว่า การปฏิบัติงานที่เป็นจริงของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่า การบริหารงานในรูปคณะกรรมการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นการกระจายอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการของการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ โดยมีคณะบุคคลทำหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งแบ่งเป็นสี่ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานในรูปคณะกรรมการระดับอำเภอนั้น คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทำหน้าที่กำหนดนโยบายและสำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอเป็นฝ่ายปฏิบัติ (สุพันธ์ ยันต์ทอง. 2526 : 29) แต่การบริหารงานในรูปคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่ผ่านมา เป็นการบริหารงานในฐานะผู้ช่วยเหลือประสานงาน โดยมีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นหน่วยงานบริหาร มีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน ประกอบกับการกำหนดบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไว้ไม่ชัดเจน (ประสิทธิ์ ปรีทยานิตย์ จรุงฤกษ์ เอกอินทร์ และ เนย วงศ์อุทุม. 2524 : 4) ที่เสนอดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 148 - 149) ที่กล่าวว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานการประถมศึกษาในอำเภอเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนได้มากที่สุด แต่ปัญหาที่ปฏิบัติในปัจจุบันของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ คือ การไม่ได้กำหนดบทบาทที่แน่ชัดของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเอาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราชในแบบสอบถามปลายเปิดที่ระบุไว้ว่า ควรมีการกำหนดบทบาทการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนไว้ให้ชัดเจน ส่วนองค์ประกอบด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูประจำปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนั้น การประชุมแต่ละครั้งมักจะเป็นเรื่องของการพิจารณาให้ความเห็นชอบและลงมติ เนื่องจากมีข้อกฎหมายและรายละเอียดที่ปฏิบัติเป็นกรอบในการพิจารณา ซึ่งเลขานุการคณะกรรมการ คือหัวหน้าการประถมศึกษา ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จึงทำให้บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีฐานะ เพียงแค่สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมเท่านั้น และในการประชุม บางครั้งจะมีการกระทำอย่างเร่งด่วน ซึ่งทำให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไม่ได้ศึกษารายละเอียด ข้อมูลและกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไม่ประสบผลสำเร็จ (พินธุสุภา ศรีสิทธิยาณนท์. 2534 : 168) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช ในแบบสอบถามปลายเปิดที่ระบุไว้ว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรจัดทำข้อมูลที่ต้อง โดยอาศัยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ส่วนด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย เรื่องที่ปรากฏในด้านนี้จะมีกรอบและแนวทางของกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติอย่างชัดเจน แต่กรอบที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมายให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอปฏิบัติมักจะเป็นมติที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้มอบหมายให้ปฏิบัติ เหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง

จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้จัดให้มีการประชุมอบรม สัมมนา และพบทบทวนบทบาทการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตั้งข้อ เสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ในแบบสอบถามปลายเปิดที่ระบุไว้ว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรมีการทบทวนบทบาทตนเอง และมีการประชุมอบรม สัมมนา ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ พินิจฐา ศรีสิทธิยานนท์ (2534 : 171) ที่อธิบายไว้ว่า การจะพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้นั้น หากสำนักงานการประถมศึกษาทุกระดับและคณะกรรมการได้ประชุมทำความเข้าใจ และกำหนดขอบข่ายภารกิจของแต่ละฝ่ายให้มีความชัดเจน แบ่งงานกันทำตามอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ โดยอาศัยกติกา กฎระเบียบในการทำงานร่วมกัน และคำนึงถึงผลประโยชน์เป็นส่วนรวมแล้ว การพัฒนาคุณภาพการศึกษาย่อมมีความก้าวหน้าและมีความเป็นเอกภาพทั้งในหน่วยงานและการปฏิบัติงาน รวมทั้งบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523

2. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า
บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปี และต่ำกว่า 11 ปี มีทักษะ
โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอ และด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด
และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 และด้านการเสนอความคิดเห็นความชอบประจำปีของข้าราชการครู สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติ
งานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า
11 ปี ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนั่น
สุธากุล (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูอาจารย์ต่อปัญหาการวางแผน
บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ที่มีประสบการณ์
ในการปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ สมพงษ์ นิลล้วน (2530 : 79) ที่พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากร
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ที่มีประสบการณ์ต่างกัน แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่
11 ปีขึ้นไป ได้รับการแต่งตั้งมาจากข้าราชการครู ซึ่งไม่ผ่านกระบวนการอบรมตามหลักสูตร
และวิธีการที่ ก.ค.กำหนด วิธีการบริหารงานจึงเป็นไปตามประสบการณ์ (ปรีชา คัมภีร์ภรณ์,
2526 : 401) ทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ พิน คงพูล (2531 : 97) ที่อธิบายว่า
ผู้บริหารที่มีอายุมากหรือประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนาน จะมีความเป็นเผด็จการ ชอบยึด
กฎระเบียบและคำสั่ง และอาศัยประสบการณ์เดิมในการบริหารงาน สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 4) ได้จัดอบรมผู้บริหารสถานศึกษาตามโครงการ

ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาให้เข้าจากรับปฏิบัติงานเป็นแนวเดียวกัน โดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวน 20 เล่ม การศึกษาจากวิดีโอและสไลด์ การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การทดสอบและการประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทักษะ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน รวมทั้งเข้าใจระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานได้ชัดเจน และสอดคล้องกับ วิรัตน์ บัวขาว (2539 : 15) ได้กล่าวว่าผู้บริหารยุคใหม่จะมีประสบการณ์อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ ผู้ที่มีประสบการณ์สูงต้องพัฒนาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะการศึกษานโยบายขององค์การที่รับผิดชอบจากระดับชาติจนถึงโรงเรียน และประการสำคัญที่สุดต้องศึกษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพตนเพื่อวิเคราะห์งานต่าง ๆ ให้ชัดเจน จึงจะเป็นผู้บริหารที่สมบูรณ์แบบ นอกจากนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ได้จัดอบรม สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 62) ได้จัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการในการบริหารงาน ตามหลักสูตรที่ ก.ค. กำหนด เพื่อพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จากที่สะท้อนดังกล่าว ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จึงมีทักษะต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 11 ปี

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้จัดทำให้มีการทบทวนการปฏิบัติงานตามภารกิจ หรือบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อเป็นการทราบรายละเอียดของปัญหาและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนร่วมกันของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่สะท้อนดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ระบุไว้ในแบบสอบถามปลายเปิดว่า ควรมีการทบทวนบทบาทการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งสอดคล้องกับ พินิจฐา ศรีสิทธิยานนท์ (2534 : 167) ที่กล่าวว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรร่วมมือกับคณะกรรมการการประถมศึกษา

อำเภอปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทุกฝ่ายในลักษณะสร้างสรรค์มากกว่าบทบาทเพียงการได้เข้าร่วมประชุม ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้หากมีการกระทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนแล้ว ย่อมนำไปสู่การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียนต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และขนาดโรงเรียนตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีทัศนะในภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สามารถ หมวกฉิม (2532 : 87) ที่ศึกษาพบว่า บทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่ง ที่ดำรงตำแหน่งขนาดโรงเรียนเล็กกับขนาดโรงเรียนใหญ่ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพงษ์ ศิริเขต (2523 : 38 - 39) ที่พบว่า ครูใหญ่ที่บริหารงานในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

ผลที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และขนาดโรงเรียนตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป จะต้องปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามกรอบที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ทุกงาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานการเงินและวัสดุและงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเหมือนกัน และผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทเกี่ยวข้องในการนำเสนอข้อมูลระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน และร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอำเภอ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ความเห็นชอบ เพื่อปรับเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในการบริหารงานให้สอดคล้องกันตั้งแต่ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เหตุผลดังกล่าวผู้บริหารโรงเรียนแม้จะดำรงตำแหน่งในขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน แต่มีความเข้าใจการบริหารงานในรูปคณะกรรมการตั้งแต่ระดับกลุ่มโรงเรียนและ

ระดับคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่ไม่แตกต่างกัน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 4) ได้มีนโยบายจัดอบรมครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานเป็นแนวเดียวกัน จึงทำให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในงานทั้งหกและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี บิลันชนานนท์ (2525 : 149) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน เพราะจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นให้บุคลากรในสังกัดได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ทัดเทียมกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และการคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้จัดประชุม อบรมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษาให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน - 2 ตุลาคม 2539 (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. 2539 : 3 - 5) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพทางการบริหาร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การพัฒนาบุคลากร เน้นการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน การบริหารและการนิเทศการศึกษา ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงาน ส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ แสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และชุมชนในท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การกระจายอำนาจทางการบริหาร การวางแผน งานงบประมาณ งานบริหารบุคคลลงสู่ระดับโรงเรียน อำเภอและจังหวัด โดยเฉพาะการกระจายอำนาจการบริหารลงให้ผู้สถานศึกษาโดยตรง (สมเดช สีแสง. 2538 : 45 - 46) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้จัดประชุมอบรมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าใจแนวนโยบายการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกันอยู่เสมอ ลักษณะดังกล่าวข้างต้น

ทำให้ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาขนาดโรงเรียนต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และขนาดตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีทิศทางการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

จึงน่าจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ในการบริหารงานการประถมศึกษาระดับอำเภอ ระดับกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ถ้าสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้จัดทำให้มีการประชุม สัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นประจำทุกปีและทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรในคณะกรรมการ เพื่อคณะกรรมการทุกคนทุกฝ่ายจะได้รับทราบแนวทางการปฏิบัติงาน และร่วมกันแก้ปัญหาการวิเคราะห์บทบาท การกำหนดขอบข่ายของบทบาทหน้าที่ให้มีความชัดเจนต่อการปฏิบัติหน้าที่และกำหนดบทบาทในการติดตามผล ประเมินผล เพื่อพัฒนาการประถมศึกษาในอำเภอให้ชัดเจนยิ่ง (พินิจสุศรีสิทธิยานนท์, 2534 : 153) ทิศนะดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่ระบุไว้ว่าแบบสอบถาม บลาบเปิดว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรทบทวนบทบาทตนเองโดยการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาคุณภาพต่อการจัดการศึกษา และควรมีแผนนิเทศประจำปี เพื่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะได้ติดตามงานแก่กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูล เป็นปัจจุบัน ในการวางแผนและการประชุมสัมมนานั้น ควรจะเชิญประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดและหัวหน้างานต่าง ๆ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เสนอความคิดเห็น ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การทำงาน ร่วมตัดสินใจ และรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนให้มีเอกภาพในการบริหารการประถมศึกษา นอกจากนี้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ กฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ให้มีความชัดเจนว่า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีบทบาทและหน้าที่อย่างไร คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีบทบาทและหน้าที่อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์ในแนวทางปฏิบัติงาน ที่ไม่ซ้ำซ้อน ก้าวถอยและขัดแย้งซึ่งกันและกัน ลักษณะดังกล่าวจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาให้มีความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

1. คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรศึกษากฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และเข้าจัดการบริหารงานการประถมศึกษาเป็นอย่างดี เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการวิเคราะห์และตัดสินใจโดยมีข้อมูล
2. ควรมีการกำหนดขอบข่ายการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ชัดเจน เพื่อเป็นการไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่
3. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจัดประชุมสัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวเดียวกัน
4. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรร่วมกันวางแผนพัฒนาการประถมศึกษาอำเภอ แผนปฏิบัติการ การประเมินผลของบุคลากรในสังกัด ในด้านการนิเทศและด้านบริหาร โดยดำเนินการติดตามอย่างต่อเนื่อง
5. ควรให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการประชุม การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ได้มีความสามารถ เพื่อการพัฒนาการประถมศึกษาในระดับอำเภอให้มีประสิทธิภาพ ไม่ให้เพียงแค่เป็นผู้รับฐานะในการเข้าร่วมประชุมเท่านั้น
6. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรมีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ถูกต้อง สามารถค้นหาได้อย่างสะดวก และนำปมาใช้ได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาทัศนะของครูอาจารย์ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการประถมศึกษา

2. ควรศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานของเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา ในสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อทราบข้อมูลในการปฏิบัติงานในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งเป็นเลขานุการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- อมล ดุลยพันธ์, ชลิตา ศรีมณี และเจสัน ศรีหงษ์, การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- อมรรัตน์ หล้าสุวรรณ, จิตวิทยาสังคม, กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการกับการปรับปรุงการศึกษา, ม.ป.ท., 2539.
- _____, เอกสารการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, ม.ป.ท., 2538.
- เกรียง กิริธิตกร, "การประถมศึกษาจากอดีต," ประชากรศึกษา, 33 : 31 ; เมษายน 2525.
- เกษม สิริสัมพันธ์, "นโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษา," ใน คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด, หน้า 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.
- แก่นประชาบาล(นามแฝง), "ประถมศึกษาในรูปแบบใหม่ เฝ้าแห่งความวุ่นวายและสามัคคีเภท," สยามรัฐ, 36(7) : 5 - 17 ; มีนาคม 2524.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, การบริหารงานบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.
- _____, คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2536.
- _____, คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2532.
- _____, คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- _____, ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล, 2529.
- _____, ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2528.

- จุฑารัตน์ พิมูลย์. การศึกษาปัญหาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปรินทิพานันท์ กศ.ม. สงขลา :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- เจตยา เจริญนิยม. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขต
การศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
 อัดสำเนา.
- ชม อรุณพฤษย์. บทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขต
การศึกษา 4. ปรินทิพานันท์ กศ.ม. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พิมพ์โลก, 2525. อัดสำเนา.
- ชาญชัย อาจันสมอาจารย์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ กรม
 พิกัดครู, 2527.
- ชูศักดิ์ เดชานันท์. เกณฑ์ประเมินผลงานบุคคลเพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. ปรินทิพานันท์ กศ.ม. ชลบุรี :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2518. อัดสำเนา.
- เจิม แยมเสมอ. การบริหารการศึกษารูปคณะกรรมการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสมัย,
 2524.
- ถวิล เกื้อกูลวงศ์. การบริหารสมัยใหม่ ทฤษฎี วิจัยและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช,
 2530.
- ทองคูณ หงษ์พันธ์. บทบาทของหัวหน้าฝ่ายปกครองและสวัสดิการของสถานฝึกหัดครู.
 วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2523.
- ธีรภูมิ ประทุมพรรัตน์. การบริหารกิจการนักเรียน. สงขลา : ภาควิชาการบริหาร
 การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526. อัดสำเนา.
- ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์,
 2531. อัดสำเนา.

ธีระ ฤทธิเจริญ. "มุมมองในการจัดการประถมศึกษาปัจจุบัน," ประถมศึกษา. 45(4) :

44 - 45 ; 2538.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์กรุงเทพ,

2529.

นายกรัฐมนตรี, สำนัก. คำสั่งที่ นร 0214/ว 79 เรื่องระเบียบว่าด้วยการลาของ

ข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539. ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2539.

นิพนธ์ กิณวณิช. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์, 2523.

นิพนธ์ ศิริธร, ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ และยุพา อุคมศักดิ์. เอกสารบรรยายของการ

ฝึกงานบริหารการศึกษา 2523 ของนิสิตระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจริญผล,

2525.

ประสิทธิ์ ปริยวินิตย์, จริญญา เอกอินทร์ และเนย วงศ์อุทุม. คู่มือคณะกรรมการการประถม

ศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2524.

ปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. "กระบวนการบริหารการศึกษา," เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรม

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1. หน้า 49 - 52.

กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2527.

_____. การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ในเต็ด โปรดักชั่น,

2526.

ปรีชา พิมพ์สินศรี. บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ในเขตการศึกษา 2. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สงขลา, 2532. ถ่ายเอกสาร.

"พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา," ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 97

ตอนที่ 158. หน้า 15 - 16. 13 ตุลาคม 2523.

พินิจฐา ศรีสิทธิยานนท์. การศึกษามหาบทการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษา

อำเภอ เขตการศึกษา 3. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ฉายเอกสาร.

พิน กงพล. ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประม

ศึกษาจังหวัด ใน 14 จังหวัดภาคใต้. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529. อัดสำเนา.

ภิญญ์ สาธร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุริยา, 2526.

_____. บทบาทของศึกษาธิการจังหวัด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2512.

_____. หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2514.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.

เมธี บิลันธนานท์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร, 2525.

รุ่ง แก้วแดง. "การอภิปรายเรื่อง การกระจายอำนาจทางการบริหารการประถมศึกษา

ทฤษฎีและการปฏิบัติ," เอกสารการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องบทบาทและหน้าที่

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 7. หน้า 29.

พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524.

อัดสำเนา.

เรืองศักดิ์ กล่าสกูล. การบริหารบุคลากรครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2523. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : ทวีกิจการพิมพ์, 2524.

วิรัตน์ บัวขาว. 2539.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งที่ สช 1481/21061 เรื่องการพิจารณาความดีความชอบ

เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการประจำ. ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2538.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. การบริหารการศึกษา ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,

2529.

สนอง เครือมาก. คู่มือปฏิบัติราชการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

นครสวรรค์ : บริษัทเรียนดี จำกัด, 2534.

สนั่น สุธากุล. การศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู.

ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.

อัคราเนนา.

"สพข. ในรอบ 14 ปี," ประชาศึกษา, 45(4) : 13 - 14 ; 2538

สมเดช สีนแสง. สารพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย. 2(10) : 45 - 46 ; พฤศจิกายน 2538.

สมปอง นิลล้วน. การศึกษาปัญหาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. อัคราเนนา.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

สมพงษ์ ศิริเขต. กระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523. อัคราเนนา.

สมมาตร ห่องโสภา. การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2538. ถ่ายเอกสาร.

สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2522.

_____. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2525.

สามารถ หมวคณิ. การศึกษายทบาทการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถม

ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน.

ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531. อัคราเนนา.

สีมา สีมานันท์. "การพิจารณาความดีความชอบ," ข้าราชการ. 26 : 18 - 25 :

มิถุนายน 2524.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา

ระดับประถมศึกษา เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1 - 4. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2528.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา, 2520.

สุบิน เสมียนรัมย์. ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สุรพันธุ์ ยันต์ทอง. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2526.

โสภา ชูพิบูลชัย. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุรัสสา, 2515.

อรุณ รัชธรรม. การพัฒนาองค์การ การสร้างและการพัฒนาการทำงานเป็นทีม.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.

_____. ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่และการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2527.

Best, John W. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs,
New Jersey : Prentice Hall, 1977.

Davis, Keith. Human Relations at Work. New York : McGraw-Hill
Book Company, 1962

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample
Size for Research Activities." Journal of Educational and
Psychological Measurement. 30 : 607 - 610 : 1970.

Rose, Arnold M. Human Behavior and Social Process. Massachusett :
Houghton Mifflin Company. 1962.

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความอนุเคราะห์

(สำเนา)

ที่ 2301 (บท)/0205

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มกราคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คุณบุญส่ง สุทธิพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายประกอบ ศรีจันทร์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะ
กรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประสาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความ
ถูกต้องของแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง งานความอนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านจะโปรด
ให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

สืบพงษ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงษ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

(สำเนา)

ที่ 2301(บพ)/0206

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มกราคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คุณประติษฐ์ ทองคำปลิว

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายประกอบ ศรีจันทร์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
การการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสัง ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประสาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความ
ถูกต้องของแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรด
ให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

(สำเนา)

ที่ 2301(บท)/0207

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มกราคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายประกอบ ศรีจันทร์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือหน่วยงานในสังกัดตอบ
แบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรด
ให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

(สำเนา)

ที่ 2301(บท)/0208

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มกราคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คุณศิริพงษ์ นิลวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายประกอบ ศรีจันทร์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะ
กรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง ประธานกรรมการ

อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล กรรมการ

สิ่งที่ได้ใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความ
ถูกต้องของแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรด
ำหนักแก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ศส.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.(074) 313153

(สำเนา)

ที่ ศธ 1125/1344

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ถนนศรีธรรมราช นศ 80000

4 กุมภาพันธ์ 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จานวน ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้ขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ให้นายประกอบ ศรีจันทร์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคูแคว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหัวไทร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจัดทำปริญญานิพนธ์เรื่อง การศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการวิจัยเรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารการประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เห็นสมควรให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ตอบแบบสอบถามตามรายการที่แนบ และกรุณาส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ภายในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2540

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ธง ทัดสินโกวิท

(นายธง ทัดสินโกวิท)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร. นครศรีธรรมราช (075) 356442

โทรสาร (075) 343716

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย

ประกอบ ศรีจันทร์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุมการทําปริญญานิพนธ์

อาจารย์ ดร.อาคม วัคไชสง ประธานกรรมการ

อาจารย์อานันต์ ประศาสน์กุล กรรมการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

1. สำระของแบบสอบถามนี้ทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

การประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน ภายใต้อุปสรรคข้อประการคือ การประสานการดำเนินงานการประถมศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การเสนอแนะ
แต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด การเสนอความดีความชอบ
ประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด และการปฏิบัติการณ์อื่นตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัดมอบหมาย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อ
เสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอ

2. ในการตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาท่านได้โปรดตอบคำถามทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงาน
ของท่านแต่อย่างใด (ไม่ต้องเขียนชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม)

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและ
จะนำผลมาใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ประกอบ ศรีจันทร์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตอนที่ 1

คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามแรก

โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของท่าน คือ

1.1 [] ต่ำกว่า 11 ปี

1.2 [] ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

2. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ คือ

2.1 [] ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน

2.2 [] ตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป

ตอนที่ 2

ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

คำแนะนำ

โปรดอ่านข้อความและพิจารณาว่าการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอแต่ละข้ออยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งตรงกับทักษะของท่าน โดยกำหนดระดับคะแนนไว้ดังนี้

- 1 หมายถึง การปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง การปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง การปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง การปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในระดับ มาก
- 5 หมายถึง การปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในระดับ มากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประเมินศึกษาอเนก	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประเมินศึกษาอเนก				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5
1.	การพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดสรร งบประมาณให้แก่โรงเรียน		✓			

คำอธิบายตัวอย่าง

จากตัวอย่าง แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่ของคณะกรรมการการประเมินศึกษาอเนกในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดสรร
งบประมาณให้แก่โรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5
	<u>ประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของ โรงเรียน</u>					
1.	การเสนอแนะให้โรงเรียนกำหนดนโยบาย การบริหารงานด้านวิชาการ					
2.	การส่งเสริมให้โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน นิเทศการสอนในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน					
3.	การเสนอแนะให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียน					
4.	การสนับสนุนการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ ให้แก่ครู					
5.	การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน (เช่น การศึกษาต่อ การอบรม)					
6.	การประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าการศึกษาของ สำนักงานการประถมศึกษาให้ชุมชนทราบ					
7.	การเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณกับโรงเรียน ในการจัดการศึกษา					
8.	การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ					
9.	การจัดหาแหล่งเงินทุนมาพัฒนาการศึกษา					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5
	<u>ด้านเสนอการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน</u> <u>อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ สังกัดสำนักงาน</u> <u>การประถมศึกษาอำเภอ</u>					
10.	พิจารณาผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป					
11.	พิจารณาผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีผลงานประจักษ์					
12.	พิจารณาผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงและให้ดุลยพินิจในการตัดสินใจได้ถูกต้อง					
13.	พิจารณาผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ และบังเกิดผลดีแก่ทางราชการ					
14.	พิจารณาผู้ที่มีความยุติธรรม ไม่เห็นแก่ตัว มีความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
15.	พิจารณาผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์สามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนได้เป็นอย่างดี					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
		1	2	3	4	5
16.	พิจารณาผู้ที่มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู และมุ่งมั่นต่อการพัฒนาการประถมศึกษา					
17.	พิจารณาผู้ที่มีประสบการณ์เดิม โดยยึดหลัก ความสามารถ เช่น เคยเป็นครูดีเด่น กปอ. หรือกรรมการกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น					
	<u>ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของ</u> <u>ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา</u> <u>อำเภอต่อคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด</u>					
18.	พิจารณาจากคุณภาพงานที่ปฏิบัติ					
19.	พิจารณาจากปริมาณงานที่รับผิดชอบ					
20.	พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานในรอบปี					
21.	พิจารณาจากความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน					
22.	พิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงาน					
23.	พิจารณาจากการรักษาวินัย					
24.	พิจารณาจากการอุทิศเวลาให้กับทางราชการ					
25.	พิจารณาจากงานวันอาสาและการมาสาย					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ				
		น้อย ที่สุด	น้อย มาก	ปาน กลาง	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5
	<u>ด้านการปฏิบัติการอื่นที่กฎหมายกำหนดและตามที่</u> <u>คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย</u>					
26.	พิจารณาประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็ก เข้าเรียน					
27.	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการเกณฑ์เด็กเข้า เรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523					
28.	พิจารณาการยกเว้นเด็กเข้าเรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523					
29.	ติดตามการส่งเด็กเข้าเรียนตาม พ.ร.บ. ประถม ศึกษา พ.ศ. 2523					
30.	พิจารณาการรวมโรงเรียนประถมศึกษาเข้าเป็น กลุ่มโรงเรียน					
31.	พิจารณาการล้มเลิกโรงเรียนประถมศึกษา					
32.	พิจารณาการกำหนดการเลือกตั้งประธานและ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน					

ตอนที่ 3

ข้อ เสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

คำแนะนำ

โปรดให้ข้อ เสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ตำแหน่งที่ปฏิบัติ	ข้อ เสนอแนะในการปรับปรุง
1. ประธานกรรมการดำเนินงานการประถมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอ	
2. เสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	

คำถามที่ปฏิบัติ	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
3. เสนอความดีความชอบของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	
4. ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดและ ตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอบหมาย	

ขอขอบคุณมาก

ประกอบ ศรีจันทร์

ภาคผนวก ค.

ตาราง 9

ตาราง 9 ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะ

กรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

จำนวนเป็นรายชื่อ

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับทักษะ
<u>ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษา</u>				
<u>ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา</u>				
<u>อำเภอ</u>				
1.	การเสนอแนะให้โรงเรียนกำหนดนโยบาย การบริหารงานด้านวิชาการ	2.4302	1.0349	ปานกลาง
2.	การส่งเสริมให้โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน นิเทศการสอนในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน	2.4884	.9753	ปานกลาง
3.	การเสนอแนะให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียน	2.7558	1.0318	ปานกลาง
4.	การสนับสนุนการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้แก่ครู	2.5620	.9694	ปานกลาง
5.	การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน (เช่น การศึกษาต่อ การอบรม)	2.6395	1.0465	ปานกลาง
6.	การประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าการศึกษา ของสำนักงานการประถมศึกษาให้ชุมชนทราบ	2.5078	.9552	ปานกลาง
7.	การเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณ แก่โรงเรียนในการจัดการศึกษา	2.8488	.9275	ปานกลาง
8.	การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ	2.7907	1.0599	ปานกลาง
9.	การจัดหาแหล่งเงินทุนมาพัฒนาการศึกษา	2.1938	.9425	น้อย

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่		$\bar{X}$	SD	ระดับทักษะ
ข้อที่	ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ			
	<u>ด้านเสนอการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน</u>			
	<u>อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงาน</u>			
	<u>การประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการ</u>			
	<u>การประถมศึกษาจังหวัด</u>			
10.	พิจารณาผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป	3.1774	.9021	ปานกลาง
11.	พิจารณาผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีผลงานประจักษ์	3.0659	.8863	ปานกลาง
12.	พิจารณาผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงและใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจได้ถูกต้อง	3.0543	.8671	ปานกลาง
13.	พิจารณาผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ และบังเกิดผลดีแก่ทางราชการ	3.0465	.9407	ปานกลาง
14.	พิจารณาผู้ที่มีความยุติธรรม ไม่เห็นแก่ตัว มีความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	3.0349	.8924	ปานกลาง
15.	พิจารณาผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์สามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนได้เป็นอย่างดี	3.1783	.8861	ปานกลาง
16.	พิจารณาผู้ที่มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู และมุ่งมั่นต่อการพัฒนาการประถมศึกษา	3.1085	.8930	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	$\bar{X}$	SD	ระดับทักษะ
	ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ			
17.	พิจารณาผู้ที่มีประสบการณ์เดิม โดยยึดหลัก ความสามารถ เช่น เคยเป็นครูดีเด่น กบอ. หรือกรรมการกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น	3.1318	.8943	ปานกลาง
	ด้านการเสนอความคิดเห็นขอประจำปีของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด			
18.	พิจารณาจากคุณภาพงานที่ปฏิบัติ	3.1008	1.0085	ปานกลาง
19.	พิจารณาจากปริมาณงานที่รับผิดชอบ	3.0504	.9948	ปานกลาง
20.	พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานในรอบปี	3.1667	1.0546	ปานกลาง
21.	พิจารณาจากความอดสาหะในการปฏิบัติงาน	3.0581	.9983	ปานกลาง
22.	พิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.1008	.9929	ปานกลาง
23.	พิจารณาจากการรักษาวินัย	3.0581	1.0214	ปานกลาง
24.	พิจารณาจากการอุทิศเวลาให้กับทางราชการ	3.0581	1.0138	ปานกลาง
25.	พิจารณาจากจำนวนวันลาและการมาสาย	2.9806	.9560	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่		$\bar{X}$	SD	ระดับทักษะ
ข้อที่	ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ			
ด้านการปฏิบัติกรอื่นที่กฎหมายกำหนดและตามที่				
คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอญ				
26.	พิจารณาประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียน	3.4302	.9966	ปานกลาง
27.	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523	3.3915	1.0277	ปานกลาง
28.	พิจารณาการยกเว้นเด็กเข้าเรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523	3.1512	.9686	ปานกลาง
29.	ติดตามการส่งเด็กเข้าเรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523	3.1357	1.0480	ปานกลาง
30.	พิจารณาการรวมโรงเรียนประถมศึกษาเข้าเป็นกลุ่มโรงเรียน	3.0039	.9643	ปานกลาง
31.	พิจารณาการล้มเลิกโรงเรียนประถมศึกษา	2.7597	1.0195	ปานกลาง
32.	พิจารณาการกำหนดการเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	3.1085	.9356	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.1401	.7969	ปานกลาง

บทคัดย่อ

การศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2540

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทราบระดับ เปรียบเทียบและทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันด้านประสบการณ์กับการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 32 ข้อ สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสบการณ์กับการปฏิบัติงานต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการเสนอความเลื่อมใสขอพระราชทานการกรุณาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ได้เสนอแนะ คือ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรมีความรู้ชัดเจนในด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ควรมีการติดตามผลประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างจริงจัง ควรทำงานเป็นระบบทีมงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะงานวิชาการ และควรยึดหลักคุณธรรมในการพิจารณาบุคคลเข้าสู่อำนาจแห่งผู้บริหารสถานศึกษา

**A STUDY OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS' OPINIONS TOWARD ROLE
PERFORMANCE OF THE DISTRICT PRIMARY SCHOOL COMMITTEE
MEMBERS UNDER THE OFFICE OF NAKHORNSRITHAMMARAT
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

The logo of Thaksin University is a large, light blue watermark in the background. It features a crown at the top with radiating lines, a central emblem with a swastika-like symbol, and a circular border containing the university's name in Thai and English.

AN ABSTRACT

BY

PRAKOP SRIJAN

**Presented in Partial Fulfillment of the requirements for the Master of
Education Degree in Educational Administration at
Thaksin University**

July, 1997

This study was aimed at investigating and comparing the levels of role performance of the District Primary School Committee members under Nakhonsrithammarat Provincial Primary Education, as perceived by the school administrators who differed in work experience and school size. The study also compiled suggestions for improving the role performance of such members.

The sample subjects of the research were 260 school administrators under the Office of Nakhonsrithammarat Provincial Primary Education. The data collecting instrument was a 32-item rating-scale questionnaire. The statistics utilized in the analysis of the data were percentage, mean and standard deviation. A t-test was used to test the hypotheses.

The research results revealed that:

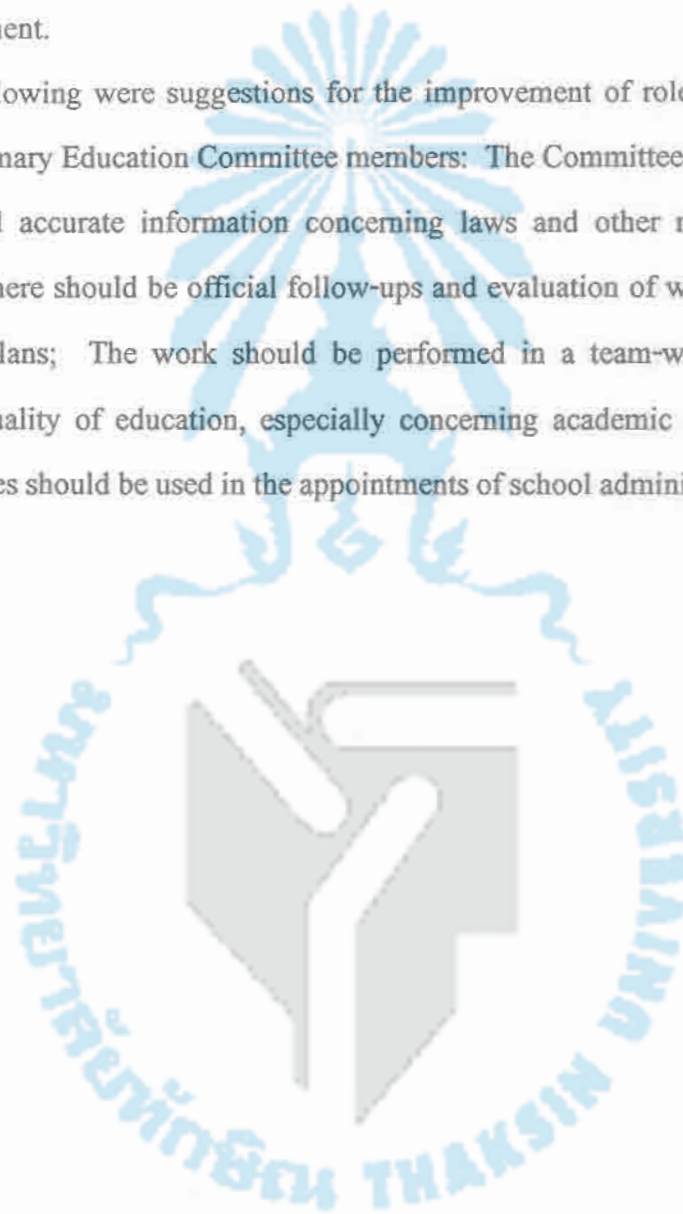
1. As a whole, the opinions of the school administrators toward the role performance of the District Primary School Committee members were at a moderate level. Looking at each component, it was found that, for every component, the opinions were also at the moderate level.

2. The comparisons of the overall opinions of the school administrators toward role performance of the District Primary School Committee members who differed in work experience showed that there was a significant difference at the .01 level. In examining the components, it was found that there was a significant difference at the .05 level on the components of work coordination and the performance of primary education work in the schools under the District Primary Education Office and the recommendations for appointments of school directors, school principals, and school headmasters/mistresses under the District Primary Education Office to the Provincial Primary Education Committee members. There was a significant difference at the .01 level on the component of performance in accordance with the laws and others as assigned by the Committee. In addition, the annual recommendations for promotion of the teachers under the District Primary

Education Office to the Provincial Primary Education Committee differed significantly at the .001 level.

3. There were no significant differences among the school administrators who worked in schools of different sizes regarding their opinions toward role performance of the District Primary Education Committee members both their overall opinions and in each component.

The following were suggestions for the improvement of role performance of the District Primary Education Committee members: The Committee members should have good and accurate information concerning laws and other related rules and regulations; There should be official follow-ups and evaluation of work performance according to plans; The work should be performed in a team-work approach to improve the quality of education, especially concerning academic affairs. Finally, ethical principles should be used in the appointments of school administrators.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นามประกอบ ชื่อสกุล ศรีจันทร์

เกิดวันที่ 12 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2499

สถานที่เกิด อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 131 หมู่ที่ 8 ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80170

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดคูแก้ว
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหัวไทร
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516 ม.ศ.3 โรงเรียนดงเต็งศึกษา

พ.ศ. 2520 ป.กศ.สูง (วิชาเอกสังคมศึกษา) วิทยาลัยครูนครราชสีมา

พ.ศ. 2522 พ.ม. กรมการฝึกหัดครู

พ.ศ. 2525 จ.บ. (เกียรตินิยม) (วิชาเอกสังคมศึกษา) วิทยาลัยครูนครราชสีมา

พ.ศ. 2540 กศ.ม. (วิชาเอกการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยทักษิณ